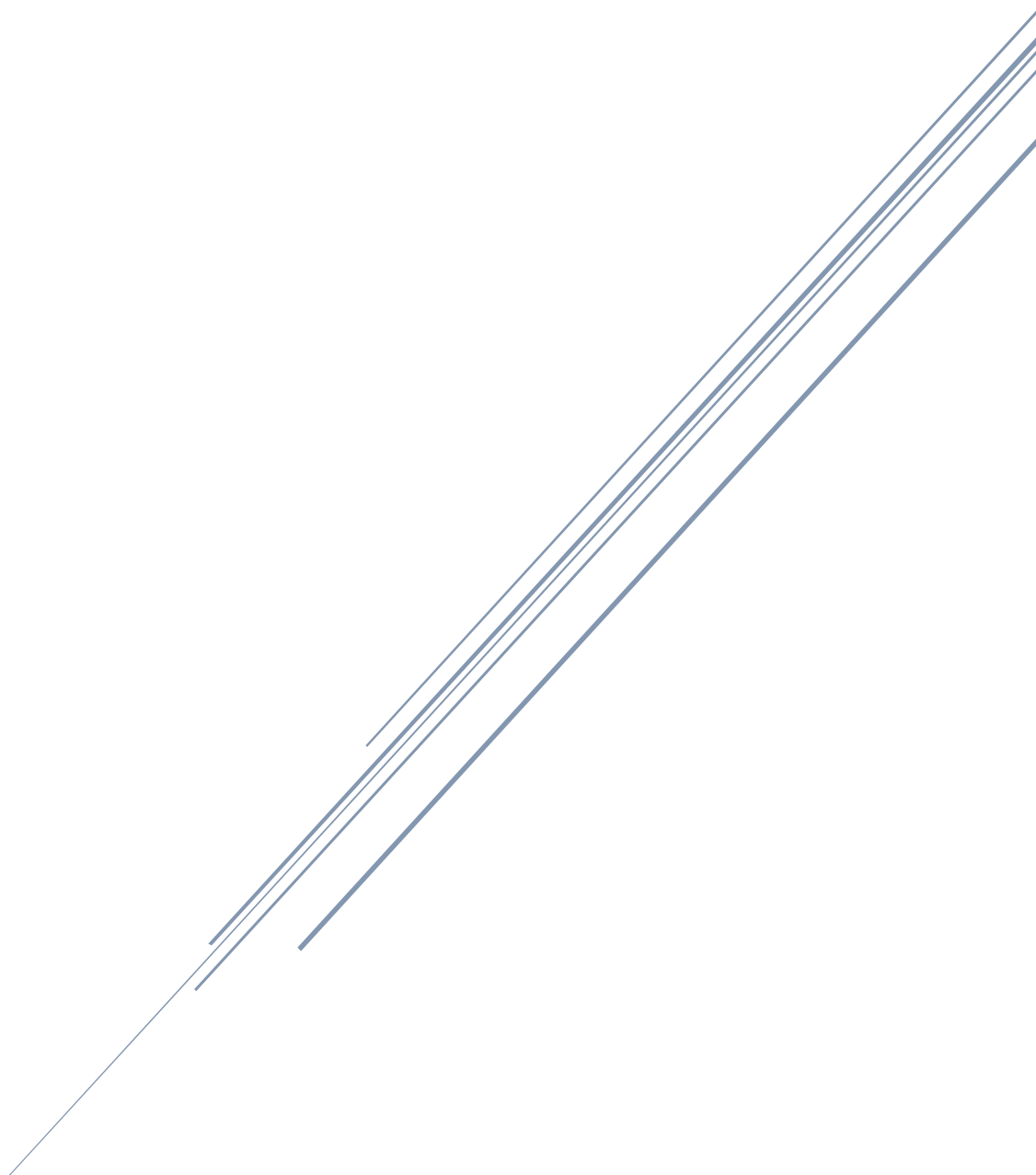

SASTAMALAN SIJAISHUOLTOPALVELUT OMAVALVONTAOHJELMA

17.2.2026

Sastamalan sijaishuoltopalveluiden omavalvontaohjelma

1. Johdanto	2
2. Palveluiden lainmukainen hoitaminen	3
3. Tehtyjen sopimusten noudattaminen	5
4. Palveluiden saatavuus.....	5
5. Palveluiden jatkuvuus	5
5.1 Henkilöstö	6
5.2 Toiminnan jatkuvuuden varmistaminen	6
5.3 Asiakkaiden yhdenvertaisuus	8
5.4 Turvallisuus.....	8
5.5 Laatu	9
6. Palveluiden turvallisuus	10
7. Palveluiden laatu	10
7.1 Omavalvontakulttuuri.....	11
7.2 Omavalvontasuunnitelma	11
7.3 Omavalvontaseurantajärjestelmä.....	11
7.4 Toimintakykymittarit.....	12
7.5 Lääkehoito ja lääkehoitosuunnitelma	12
7.6 Riskienhallintasuunnitelma	12
8. Palveluiden yhdenvertaisuus	12
9. Havaittujen puutteiden korjaaminen	12
10. Havaintojen ja korjaavien toimenpiteiden julkaiseminen.....	12

1. Johdanto

Omavalvonta on sisäisen valvonnan osa-alue, jolla pyritään varmistamaan palveluiden laadun täyttyminen. Omavalvonnalla varmistetaan asiakkaiden perusoikeudet, asiakasturvallisuus ja laadultaan hyvät palvelut. Omavalvonta tarkoittaa toiminnan jatkuvaa arviointia ja kehittämistä asiakkaan näkökulmasta.

Palvelunjärjestäjän on valvottava omaa toimintaa ja varmistettava, että se on sisällöltään ja laadultaan asiakkaiden tarpeiden mukaista. Turvallisuus näkökulmasta on myös huolehdittava. Omavalvonnan tavoitteena on varmistaa, että palveluita käyttävien oikeudet toteutuu ennakolta siten, ettei viranomaisten tarvitse jälkikäteen puuttua valvonnan keinoin.

Vuonna 2024 voimaan tullut valvontalaki korostaa entisestään omavalvonnan merkitystä. Omavalvonnan keskeisiä dokumentteja ovat palveluntuottajan omavalvontasuunnitelma sekä omavalvontaohjelma.

Tämä omavalvontaohjelma kattaa Sastamalan sijaishuoltopalveluiden hyvinvointialueille tuottamat ja järjestämislain piiriin kuuluvat sosiaalihuollon palvelut:

- Sassi-koti, perustason lastensuojelupalvelut
- Karkku-koti, perustason lastensuojelupalvelut

Sastamalan sijaishuoltopalveluiden sosiaalipalveluissa käytetään termiä asiakas.

Omavalvontaohjelmalla varmistetaan, että sosiaalipalveluissa asiakkaina olevat henkilöt saavat perusoikeuksien heille turvaamat, tarpeidensa mukaiset palvelut oikeaan aikaan, yhdenvertaisesti ja saavutettavasti, laadukkaasti ja turvallisesti. Tavoitteeseen pääsemme varmistamalla hyvä johtaminen, sopivat henkilöstöresurssit, henkilöstön osaaminen sekä luontevat työprosessit. Onnistumista tavoitellaan palveluiden laadun ja turvallisuuden seurannalla ja valvonnalla sekä prosessien jatkuvalla kehittämisellä.

Omavalvontaohjelma on tiivis osa laadukasta työtä. Toimintaa ohjaavat periaatteet koskevat koko henkilökuntaa ja johtoa.

Sosiaalihuoltolaissa omavalvonta otettiin käyttöön 8.3.2016. Omavalvontasuunnitelma on elänyt vuosien myötä ja ohjannut toimintaamme ja toimintamme omavalvontasuunnitelmaa. Palveluita tuottavat yksikkömme ovat toteuttaneet omavalvontaa jo useamman vuoden ajan käytännön tasolla. Omavalvontasuunnitelmat ohjaavat omavalvontaohjelmaa.

Omavalvontaohjelmassa määritellään, miten alla olevat asia järjestetään ja miten niiden toteuttaminen varmistetaan:

- Tehtävien lainmukainen hoitaminen
- Tehtyjen sopimusten noudattaminen
- Palvelujen saatavuus, jatkuvuus, turvallisuus, laatu ja asiakkaiden yhdenvertaisuus
- Havaittujen puutteiden korjaaminen
- Seurantaan perustuvien havaintojen ja korjaavien toimenpiteiden julkaiseminen

Sastamalan sijaishuoltopalveluiden perustiedot (2026)

- Henkilöstön lukumäärä 17
- Palveluyksiköiden lukumäärä 2
- Sijaishuollon ympärivuorokautisten asiakaspaikkojen lukumäärä 12

2. Palveluiden lainmukainen hoitaminen

Sastamalan sijaishuoltopalvelut tuottaa sosiaalihuoltolain sekä lastensuojelulain mukaisia sosiaalipalveluja, joiden laatua ohjaa laatukäsikirja sekä muut toimintaa ohjaavat asiakirjat. Sastamalan sijaishuoltopalveluiden toiminta perustuu lainsäädäntöön, valvontaviranomaisten sekä hyvinvointialueiden ohjeistuksiin, hyvinvointialuekohtaisiin puitesopimuksiin, lapsikohtaisiin suorahankintasopimuksiin, lastenoikeuksien sopimukseen sekä lastensuojelun laatusuosituksiin, arvoihin ja periaatteisiin. Tuottamiemme palveluiden tulee täyttää kulloinkin voimassa olevien lakien ja viranomaismääräysten asettamat vaatimukset. Sen lisäksi, että tuotamme palvelumme sosiaalihuolto- ja lastensuojelulain säännösten mukaan, tuotamme palvelun järjestelmällisesti, vaikuttavasti ja tehokkaasti asiakkaidemme tarpeisiin vastaten. Pienenä toimijana koemme vahvuutemme olevamme joustava sekä huomioimme asiakkaan ja hänen läheisensä yksilöllisesti.

Palveluiden tavoitteena on ylläpitää ja edistää asiakkaiden toimintakykyä ja hyvinvointia. Omavalvontamme alkaa jokaisen työntekijän laadukkaasta ja systemaattisesta perehdytyksestä. Jokainen ohjaaja perehdytetään työtehtävien hoitamiseen lain- ja sopimusten sitomalla tavalla. Ohjaajien osaamisesta huolehditaan työsuhteen aikana täydennyskoulutuksien, työnopastuksen ja kehittämisen keinoin. Perehdyttämisen, työnopastuksen, palkkauksen, esihenkilön tuen, työvuorosuunnittelun, suunnitelmallisen kehittämistyön avulla sitoutamme ohjaajat yrityksemme ja toimintakäytäntöihin. Perehdyttäminen on osa ennakoivaa turvallisuustoimintaa. Hyvin perehdytetty ohjaaja hallitsee työtehtävän, työssä käytettävät työvälineet ja -menetelmät sekä osaa toimia myös uhka- ja vaaratilanteissa sekä normaalista poikkeavissa olosuhteissa.

Palvelulinjalle yhteisesti sosiaalihuollon toimintaa ohjaavat lait valvontalain lisäksi:

- perustuslaki
- laki potilaan asemasta ja oikeuksista
- laki terveydenhuollon ammattihenkilöstöstä ja asetus terveydenhuollon ammattihenkilöistä
- hallintolaki
- sosiaalihuoltolaki
- laki sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista
- laki hyvinvointialueesta

Palvelun sisältöä ohjaavat lait:

- lastensuojelulaki
- lapsen oikeuksien sopimus
- laki lapsen huollosta ja tapaamisoikeudesta
- laki lapsen huoltoa ja tapaamisoikeutta koskevan päätöksen täytäntöönpanosta

Toimintaa ohjaavat muut lait:

- pelastuslaki
- terveydensuojelulaki
- arkistolaki
- EU-tietosuoja-asetus
- työterveyshuoltolaki
- työaikalaki
- vuosilomalaki
- jätelaki
- tietosuojalaki
- tartuntatautilaki

- työturvallisuuslaki

3. Tehtyjen sopimusten noudattaminen

Palvelut tuotetaan pääsääntöisesti julkisten hankintojen kautta kilpailutettujen sopimusten nojalla. Tarjouskilpailuvaiheessa vaatimuksiin, ehtoihin ja palvelukuvauksiin tutustutaan, jonka perusteella tehdään päätös hankintaan osallistumisesta. Sopimuskauden aikana tapahtuvassa sopimusten noudattamisen seurannassa omavalvonnan työkalut kattavat alan sopimuksissa tyypillisesti määritellyt vaatimukset. Eri hyvinvointialueilla voi olla jotain pieniä painotuseroja, jotka tulee ottaa erillisesti huomioon.

Sopimuskauden aikana sopimusten noudattamisen seuranta on ensisijaisesti kunkin toimintayksikön vastuuhenkilön vastuulla. Tarkastamme palveluun osallistuvilta lasten ja nuorten parissa työskenteleviltä rikosrekisteriotteen (Laki lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä 14.6.2002/504). Sastamalan sijaishuoltopalvelut vastaa siitä, että sillä on voimassa oleva toiminnan vastuuvakuutus, jonka määrä on riittävä suhteessa palvelun tuottamiseen liittyviin riskeihin. Sastamalan sijaishuoltopalvelut huolehtii siitä, että sillä on voimassa olevat lakisääteiset tapaturma-, oikeusturva- ja työttömyysvakuutukset ja vastaa kaikkien lakisääteisten työnantajamaksujen suorittamisesta. Vuosittain toimitamme palvelun tilaajalle tilaajavastuulain mukaiset selvitykset. Palveluyksiköt ja tuottamat palvelut on rekisteröity Sosiaali- ja terveydenhuollon palveluntuottajarekisteri Soteriin.

4. Palveluiden saatavuus

Sastamalan sijaishuoltopalvelut on kotimainen pieni lastensuojelualan yritys, joka tarjoaa monipuolisia ja vaikuttavia lastensuojelun avo-, sijais- ja jälkihuollon palveluita. Lisäksi toiminnassa on pienesti mukana perhetyötä sekä tuettuja- ja valvottuja tapaamisia. Sastamalan sijaishuoltopalvelut tuottaa sosiaalipalveluita pääasiassa Pirkanmaan hyvinvointialueen alueella. Toimintaa on toisinaan ollut pienessä määrin Satakunnan hyvinvointialueen alueella.

Yksityisenä palveluntuottajana toimimme aina järjestämisvastuussa olevan hyvinvointialueen lukuun. Osallistumme hyvinvointialueiden järjestämiin puitesopimus kilpailutuksiin. Palveluiden ostajana toimiva hyvinvointialue tekee palvelutarpeen arvioinnin ja myöntää sosiaalipalveluja asiakkaille palvelutarpeen arvioinnin perusteella.

5. Palveluiden jatkuvuus

5.1 Henkilöstö

Henkilöstö koostuu sosiaali-, terveys- ja kasvatustalon ammattilaisista, joilla on joko toisen asteen tai amk-tason tutkinto. Henkilöstörakenteessa noudatamme lain määräyksiä sekä sopimusvaatimuksia. Rekrytoitavan henkilöstön osaaminen ja soveltuvuus varmistetaan rekrytoinnin yhteydessä ja valittavien henkilöiden ammattioikeudet tarkastetaan sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöiden rekisteristä, Julki-Terhikistä ja Julki-Suosikista. Hoito ja kasvatushenkilöstön rikostausta selvitetään lain edellyttämällä tavalla, joka on jo aiemmin kuvattu tehtyjen sopimusten noudattaminen kohdassa. Yksiköiden rekrytointisuunnitelmassa huomioidaan olemassa olevan työryhmän henkilöstön osaaminen ja kokemus sekä yksikköön sijoitettujen lasten erityistarpeet. Tavoitteena, että henkilöstö on vahva ja ammattitaitoinen.

Jokainen ohjaaja perehdytetään työtehtävien hoitamiseen lain- ja sopimusten sitomalla tavalla. Ohjaajien osaamisesta huolehditaan työsuhteen aikana täydennyskoulutuksien, työnopastuksen ja kehittämisen keinoin. Perehdyttämisen, työnopastuksen, palkkauksen, esihenkilön tuen, työvuorosuunnittelun, suunnitelmallisen kehittämistyön avulla sitoutamme ohjaajat yrityksemme ja toimintakäytäntöihin. Perehdyttäminen on osa ennakoivaa turvallisuustoimintaa. Hyvin perehdytetty ohjaaja hallitsee työtehtävän, työssä käytettävät työvälineet ja -menetelmät sekä osaa toimia myös uhka- ja vaaratilanteissa sekä normaalista poikkeavissa olosuhteissa.

Jokaiselle uudelle työntekijälle nimetään perehdyttäjä/perehdyttäjät, jotka vastaavat perehdyttämisen toteutumisesta. Käytössämme on perehdyttämisen tarkastuslista, jota täydennetään allekirjoituksin perehdyttämisen etenemisen myötä. Nimetyn pääperehdyttäjän lisäksi jokaisen työyhteisön jäsenen tulee osallistua uuden työntekijän perehdyttämiseen sekä työtehtävien että työyhteisön toimintatapojen osalta.

Osaamista kehitetään ammatillisen osaamisen ylläpitämiseksi ja kehittämiseksi, lain- ja säädösten mukaisen toiminnan varmistamiseksi. Osaamista kehitetään koulutuksien, työnohjauksen, kehityskeskustelujen ja työssä oppimisen avulla. Koulutuksia toteutetaan yksilö, työryhmä ja koko henkilöstölle suunnattuina koulutuksina.

Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö varmistaa palvelutuotannon laadun ja jatkuvuuden. Työhyvinvointi muodostuu hyvästä johtamisesta, osaavasta ja aikaansaavasta työtiimistä, työn ja muun elämän yhteensovittamisesta, yhteisesti sovituista pelisäännöistä sekä terveyttä edistävästä ja tukevasta työterveyspalveluista.

5.2 Toiminnan jatkuvuuden varmistaminen

Lastensuojelulaitoksen toiminnan jatkuvuus turvataan kaikissa olosuhteissa ennakoivalla varautumisella, riittävällä henkilöstöresurssilla sekä selkeillä vastuu- ja sijaisjärjestelyillä. Toimintaa ohjaavat kirjalliset toimintamallit, jotka kattavat poikkeustilanteet, kuten henkilöstövajauksen, sairastapaukset, tekniset häiriöt sekä tilaturvallisuuteen tai lasten turvallisuuteen kohdistuvat riskit.

Laitoksella on nimetty vastuuhenkilö, joka vastaa toiminnan jatkuvuuden koordinoinnista ja päätöksenteosta häiriötilanteissa. Henkilöstöllä on ajantasainen tieto toimintaohjeista ja velvollisuus raportoida viipymättä kaikista tilanteista, jotka voivat vaarantaa lasten hoidon, huolenpidon tai turvallisuuden.

Laitos ylläpitää riittävää varahenkilöstöä ja tekee tarvittaessa yhteistyötä muiden palveluntuottajien ja viranomaisten kanssa toiminnan keskeytymättömyyden turvaamiseksi. Kaikissa tilanteissa ensisijaisena tavoitteena on lasten oikeuksien, turvallisuuden ja hyvinvoinnin varmistaminen.

Toiminnan varautumissuunnitelmaa tarkistetaan säännöllisesti ja päivitetään toiminnassa tapahtuvien muutosten tai havaittujen riskien perusteella.

1. Tavoite

Toiminnan jatkuvuuden tavoitteena on varmistaa, että lasten turvallisuus, hoito ja huolenpito toteutuvat keskeytyksettä kaikissa tilanteissa.

2. Yleiset toimintaperiaatteet kaikissa poikkeustilanteissa:

- o lasten turvallisuus on aina etusijalla
- o henkilöstön on toimittava ohjeiden mukaisesti
- o tilanteesta ilmoitetaan viipymättä vuorovastaavalle
- o kaikki poikkeamat dokumentoidaan

3. Toimi heti, jos ilmenee:

Tilanne

Työntekijä puuttuu

Uhkaava tai väkivaltainen tilanne

Sairaskohtaus

Tulipalo tai vaaratilanne

Järjestelmät eivät toimi

Rakennus ei ole turvallinen

Toimenpide

Ota yhteys esihenkilöön, varahenkilö hälytetään paikalle

Turvaa lapset, hälytä apua

Soita 112, ilmoita esihenkilölle

Soita 112, käynnistä evakuointi

Siirry manuaalikirjauksiin

Ota yhteys esihenkilöön, selvitetään siirtotilat

4. Vastuut

Tilanne

Kokonaisjohtaminen

Vuorokohtainen tilanne

Henkilöstön hälytys

esihenkilö vastaa

Viranomaisyhteydet

Kuka vastaa

Kasvatusjohtaja

Vuorossa olevat ohjaajat

Vuorossa olevat ohjaajat esihenkilöön yhteys,

Kasvatusjohtaja, muut esihenkilöt

5. Muista aina:

- o Lapset ensin
- o Toimi rauhallisesti
- o Pyydä apua ajoissa

- Kirjaa tapahtumat

5.3 Asiakkaiden yhdenvertaisuus

Asiakkaana olevalla lapsella ja hänen perheellensä on oikeus saada laadukasta ja hyvää sosiaalihuollon palvelua. Lapsella ja hänen perheellään on oikeus hyvää kohteluun, niin että jokaisen ihmisarvoa, vakaumusta ja yksityisyyttä kunnioitetaan ilman syrjintää. Huomioimme työskentelyssä lapsen ja perheen edun, toivomukset, mielipiteen ja yksilölliset tarpeet sekä äidinkielen, uskonnollisen suuntauksen ja kulttuuritaustan. Asiakas kohdataan ainutlaatuisena yksilönä, jolla on oikeus tulla kohdatuksi hänen yksilöllisyyttään kunnioittaen.

Kunnioitamme yksikkömme asiakkaana olevan lapsen ja perheen itsemääräämisoikeutta. Lapsella ja hänen perheellään on oikeus osallistua ja vaikuttaa saamaansa palveluun, hoito- ja kasvatustyöhön sekä sen suunnitteluun. Asiakkaat saavat itse pohtia mikä on hyvä tapa ja intensiivisyys olla aktiivinen ja osallinen. Asiakkaiden ajatuksia kunnioitetaan ja otetaan yksilöinä huomioon.

Yksiköissä pidetään huoli, että lapsi ja hänen perheensä ovat tietoisia omista oikeuksistaan sekä niihin liittyvistä oikeusturvakeinoista. Lapsilla ja hänen perheellään on oikeus saada tietoa oikeuksistaan ja velvollisuuksistaan. Lapsi ja hänen perheensä saavat tutustua hänestä tallennettuihin tietoihin ja pyytää virheellisten tietojen korjaamista. Opastetaan asiakirjatietopyyntöön liittyvissä asioissa. Jokaisella lapselle laaditaan asiakassuunnitelman pohjalta hoito- ja kasvatussuunnitelma, jonka laatimiseen sekä tavoitteiden toteutumisen arviointiin sekä lapsi, että hänen perheensä osallistuvat.

5.4 Turvallisuus

Turvallisuus on meille tärkeä asia ja sen varmistaminen huomioidaan kaikessa toiminnassamme. Asiakkaillemme on oikeus turvalliseen ja laadukkaaseen palveluun, jossa huomioidaan asiakkaan fyysinen, psyykinen ja sosiaalinen turvallisuus. Asiakkaidemme turvallisuuden takaamme ammattitaitoisella henkilökunnalla. Jokaisella on oikeus turvalliseen työympäristöön ja sen toteutuminen varmistaa osaltaan turvallisten palveluiden tuottamisen.

Kasvatusjohtaja vastaa ohjeistusten ajantasaisuudesta sekä lainmukaisuudesta. Kasvatusjohtaja vastaa hoito- ja kasvatustyöhön liittyvien toimintatapojen ja osaamisen kehittämisestä. Sastamalan sijaishuoltopalveluiden yrittäjät vastaavat työn turvallisuudesta ja terveellisyydestä sekä työympäristön ylläpitämisestä sekä niistä aiheutuvista kustannuksista.

Sastamalan sijaishuoltopalveluilla on työsuojeluvaltuutettu ja työsuojelupäällikkö.

Kasvatusjohtajat huolehtivat, että jokainen työntekijä osaa toimia turvallisesti, asiakaslähtöisesti ja sovittujen ohjeiden mukaisesti, sekä sijaishuollon arjessa, että kotiin tehtävissä palveluissa. Asiakas- ja henkilöstöturvallisuutta varmistaa myös toimiva omavalvonta, jonka kehittämiseen on mahdollisuus kaikkien osallistua.

Yksiköissä on voimassa oleva STM:n ohjeistusten mukainen lääkehoitosuunnitelma, joka on hyväksytty lääkärillä. Kaikki lastenkodin työntekijät, jotka osallistuvat lääkehoidon toteuttamiseen ovat suorittaneet tai suorittavat lääkekoulutuksen ja kaikilla on lääkeluvat.

Työntekijöillä on ensiapuvalmius. Työryhmässä suurin osa on tällä hetkellä suorittanut MAPA tai AVEKKI koulutuksen. Koulutukset tarjoavat vuorovaikutuksellisiin, toiminnallisiin sekä ennakoiviin toimintatapoihin perustuvia suojautumis- ja irtautumistaitoja. Ohjaajat saavat valmiudet suorittaa lastensuojelulain mukaisen kiinnipidon turvallisesti, sekä lapsen että työntekijän osalta.

5.5 Laatu

Olemme lapsia, nuoria ja heidän perheitänsä varten.

Työmme perustuu siihen, että näemme pintaa syvemmälle ja vahvistamme hyvää.

Luottamus ja toivo luovat perustan mielen vahvistumiselle.

Hoito- ja kasvatustyömme lähtökohta on lapsen ja perheen yksilölliset tarpeet ja vahvuudet. Toimintamme keskiössä on usko ihmisessä olevaan hyvään ja työmme tavoitteena on tukea asiakasta itsensä kehittämisessä ja vahvistumisessa, siksi kiinnitämme huomiota hyvään, näemme mahdollisuuksia, yrittämistä ja toivoa. Asiakkaan haasteisiin etsitään sinnikkäästi ratkaisuja.

Asiakkaan vahvuudet, taidot ja voimavarat etsitään keskiöön ja vahvistetaan niitä. Vuorovaikutuksessa painotamme hyväksyntää ja myönteisyyttä. Työskentelemme tietoisesti kohti tulevaisuutta yhdessä asiakkaan kanssa.

Tuotamme palveluita suunnitelmallisesti, vaikuttavasti ja pyrimme tehokkuuteen mutta asiakastahtisuus huomioiden. Asiakkaat halutaan nähdä ja kuulla sekä heille pyritään antamaan se kokemus, että tulevat nähdä ja kuulla. Asiakkaiden osallisuus on keskeinen osa palveluamme. Lapset ovat oman arkinsa asiantuntijoita, tämän vuoksi heidät halutaan ottaa mukaan suunnitteluun, kehittämiseen ja toteuttamiseen palveluita tai toimenpiteitä.

Kehitämme palautetietoista työtettä. Pyydämme asiakkailta palautetta työskentelystämme. Tuemme lasta tarvittaessa palautteen antamisessa. Palautetta on mahdollista antaa nimettömästi yksiköiden postilaatikkoon, osallistumalla lähetettyihin kyselyihin tai spontaanin palautteen antamisen myötä puhelimitse tai kasvotusten. Rohkaisemme ja tuemme tarvittaessa vanhempia palautteen antamiseen. Seuraamme ja mittaamme työmme vaikuttavuutta säännöllisesti.

Lapsi ja hänen perheensä otetaan mukaan hoito- ja kasvatussuunnitelman laatimiseen ja tavoitteiden toteutumisen arviointiin. Meillä on käytössä toimintakykymittari, jonka avulla otetaan lapsi ja perhe mukaan tavoitteiden asettamiseen sekä kehityskulun seurantaan. Toimintakykymittari antaa arvokasta tietoa, toimii keskustelun välineenä ja sen avulla kehittymisen seuranta graafisessa muodossa mahdollistuu.

Toimintamme laadun ja vaikuttavuuden kehittämisessä otamme huomioon hyvinvointialueiden ohjauksen, ja toimintaamme kohtaan kohdistuvat kehittämissuosituksiset sekä epäkohtailmoitukset.

Palveluita tilaavan tahon on mahdollista käydä tutustumassa yksiköihimme sekä suorittaa tarkastuskäyntejä sopimuskauden aikana. Sastamalan sijaishuoltopalvelut on sitoutunut siihen, että se seuraa ja kehittää palveluiden laatua tilaajan toivomalla tavalla.

6. Palveluiden turvallisuus

Palveluiden turvallisuus koostuu asiakasturvallisuudesta, työturvallisuudesta ja työsuojelusta sekä tietosuoja ja tietoturvallisuudesta. Asiakasturvallisuus koostuu useasta osa-alueesta. Palo- ja pelastusturvallisuus taataan ajantasaisella pelastus- ja valmiussuunnittelulla sekä henkilöstön ja asiakkaiden osaamisen turvaamisella. Toiminnassa on mukana asiaankuuluvat välineet ja järjestämme palo- ja poistumisturvallisuusharjoituksia. Hälyttimet ja turvalaitteet testataan yksiköissä valmistajan ohjeiden mukaisesti. Ensiapuosaaminen varmistetaan koulutuksin ja harjoittein.

Yksiköissä on lääkinnällisiä laitteita vähän. Lääkinnällisten laitteiden käyttöön liittyvistä vaaratilanteista tehdään poikkeamailmoituksen lisäksi ilmoitus Fimeaan.

Kun varmistamme yksikön turvallisen toiminnan ja riittävien palveluiden saannin, asiakas kokee saamansa palvelun ja ympäristön turvalliseksi. Henkilöstön perehdytys ja osaaminen ovat tärkeä osa asiakasturvallisuutta.

Työturvallisuus ja työsuojelu on osa tiivis osa yrityksen toimintaa. Työturvallisuus varmistetaan yksiköissä toiminnan tuntemisella. Työn vaaroja ja riskejä arvioidaan ja havainnoidaan arjessa aina. Se on osa omavalvontaa, jonka tavoitteena on tapaturmien ja vaaratilanteiden tunnistaminen ja ennaltaehkäisy, korjaavien toimenpiteiden suunnittelu ja toteutus sekä työhyvinvoinnin tukeminen. Kasvatusjohtaja sekä muut esihenkilöt seuraavat työntekijöiden työhyvinvointia ja ohjaa tarvittaessa työntekijän työterveyshuoltoon.

Tietosuoja on perusoikeus, joka turvaa henkilön oikeuksien ja vapauksien toteutumisen henkilötietojen käsittelyssä. Tietoturva on yksi toteuttamisen keino. Sen tarkoitus on suojata tietoaaineisto ja tietojärjestelmät.

Tietosuojasitoumus (henkilökohtainen sitoumus salassapitoon, median käyttöön) on osa jokaisen henkilön työsopimusta. Tietoturva-asiat kuuluvat kaikkien ammattiryhmien perehdytysohjelmaan. Jokainen työntekijä suorittaa tietosuoja- ja tietoturvakoulutukset, jotka antavat toimintaohjeet arjen tietoturvallisuuskäytäntöihin.

7. Palveluiden laatu

Palvelun tavoitteena on tuottaa laadukkaita palveluita. Tavoitteena on toimia ennakoivasti ja itseohjautuvasti asiakas-, ympäristö- ja lainsäädäntövaatimukset täyttäen. Kasvatusjohtajat vastaavat siitä, että yksikön toiminta toteutuu laadukkaasti lakien, ohjeistusten ja viranomaismääräysten mukaan. Vastuu laadun ja laatulupauksemme toteutumisesta arjessa on jokaisella meillä työskentelevällä työntekijällä. Sastamalan sijaishuoltopalveluilla on käytössä laatukäsikirja.

7.1 Omavalvontakulttuuri

Omavalvonnan kulttuurista pyritään luomaan meille tapa, jolloin teemme arjessa asiat oikein ja laadukkaasti sekä turvallisesti. Omavalvonta ei tarkoita vain sääntöjen noudattamista, vaan sen on tapamme ajatella sekä tehdä työtämme. Omavalvontaa kuvaa ennakoitavuus, vastuu omien työtehtävien ja ohjauksen toteutumisesta turvallisesti ja ohjeistusten mukaan. Johtamisemme tulee avointa ja rohkeaa ilmapiiriä, jossa jokainen voi tarkastella omaa työtään kriittisesti ja tuoda esiin kaikkia mahdollisia kehittämisen kohteita. Puutteista ja poikkeamista on mahdollisuus oppia ja parantaa toimintatapoja, esille tuotuja asioita käsitellään ratkaisukeskeisesti.

Omavalvonta on meidän kaikkien yhteinen vastuu. Arjessa tärkeintä ovat kuitenkin työntekijöiden ammattitaito, ammatillinen omatunto ja eettinen ajattelu. Nämä seikat vahvistuvat dialogisella keskustelulla sekä yhdessä oppimisella. Omavalvonta ei saa olla velvoite vaan haluamme sen olevan osa kulttuuriamme.

7.2 Omavalvontasuunnitelma

Omavalvontasuunnitelma on kirjallinen asiakirja, jonka avulla palvelun riskiä aiheuttavat tilanteet pystytään tunnistamaan, ehkäisemään sekä korjaamaan. Omavalvonta perustuu riskienhallintaan. Tarkoituksena on reagoida havaittuihin pulmallisiin työvaiheisiin tai kehittämistä kaipaaviin asioihin suunnitelmallisesti ja ripeästi.

Omavalvontasuunnitelma on nähtävillä yksikössä sekä yrityksen kotisivuilla. Sen tarkoituksena on ilmaista, miten varmistamme sen, että palvelu toteutetaan laadukkaasti ja asiakasturvallisesti. Omavalvontasuunnitelma kertoo yksikön toimintatavat, kun palvelu ei jostain syystä toteudu asetettujen tavoitteiden mukaisesti. Omavalvonnan tavoitteena on, että ohjaajat arvoivat jatkuvasti omaa toimintaansa, kuulee asiakkaita ja heidän läheisiään sekä ottaa asiakaspalautteen huomioon toiminnan kehittämisessä. Suunnitelmaa tulee päivittää toimintatapojen muuttuessa, kuitenkin vuosittain.

7.3 Omavalvontaseurantajärjestelmä

Henkilöstöön kuuluvan on toimittava siten, että asiakkaalle annettavat palvelut tuotetaan laadukkaasti. Työntekijän on ilmoitettava viipymättä vastuuhenkilölle, jos hän työtehtäviään hoitaessa huomaa tai hänen tietoonsa tulee mikä tahansa epäkohta. Omavalvontakyselyjä järjestetään omavalvontasuunnitelman mukaisesti. Tulosten perusteella annetaan ohjausta ja neuvontaa sekä ryhdytään toimenpiteisiin, mikäli korjaavia toimenpiteitä ilmenee. Omavalvontakyselyn tarkoituksena on arvioida omavalvonnan toteutumista, tarkastella nykytilannetta, kehityskohteita ja tarvittavia toimenpiteitä. Omavalvonnan kyselyiden tulosten perusteella mietitään seuraavan vuoden kehittämisen painopistealueet. Kysely on aiemmin tuotettuna ohjaajan itsearviointin näkökulmasta omavalvontasuunnitelman viitekehys huomioiden.

7.4 Toimintakykymittarit

Palvelujen vaikuttavuutta ja nuorten edistymistä mitataan toimintakykymittarilla puolen vuoden välein. Arvioitavat osa-alueet ovat vuorovaikutus, itsestä huolehtiminen, oppiminen ja koulu, käytös sekä psyykinen vointi. Mittaristo täytetään asiakastietojärjestelmään omaohjaajan, nuoren sekä lapsen läheisen toimesta. Tuloste on mahdollista jakaa sosiaalityöntekijälle ja vanhemmille. Mittarin avulla mietitään tulevan kauden tavoitteita ja keinoja niiden saavuttamiseksi.

7.5 Lääkehoito ja lääkehoitosuunnitelma

7.6 Riskienhallintasuunnitelma

8. Palveluiden yhdenvertaisuus

9. Havaittujen puutteiden korjaaminen

10. Havaintojen ja korjaavien toimenpiteiden julkaiseminen

Sastamalan sijaishuoltopalveluiden omavalvontaohjelma on julkaistu kotisivuilla www.sijaishuoltopalvelut.fi. Omavalvontasuunnitelmat, niiden seuranta ja toimenpiteet julkaistaan myös kotisivuilla.